

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Veronika Veselá

Téma práce: Rekognice

Rozsah práce: 62 stran (72 stran včetně obsahu, seznamu literatury, příloh, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 29. 10. 2018

Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma rekognice. Ačkoliv se jedná o jednu z tradičních metod kriminalistické praxe, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současném trestním řízení, v němž se stále častěji prosazují nové technologie a metody, představuje jeden z nejvýznamnějších důkazních prostředků, který často vede k identifikaci pachatele či věci významných z hlediska trestního řízení. O aktuálnosti tématu rekognice svědčí i skutečnost, že limitům jejího využití v souvislosti se zákazem sebeobviňování se věnoval v recentní době i Ústavní soud ČR.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala nadprůměrné teoretické znalosti zejména z kriminalistiky a trestního práva procesního.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro její práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z monografií a odborných článků ke zvolenému tématu, na věc doléhající judikatury a celé řady internetových článků.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů, ty ovšem dokázala sama kriticky hodnotit. Využila i vlastní experiment.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autorka si vytyčila za cíl seznámit čtenáře s institutem rekognice jako takovým, nastínit jeho historický vývoj v čase a zároveň detailněji analyzovat jeho současnou podobu a navrhnout úpravy k jejímu zlepšení. Tohoto (poněkud široce definovaného) úkolu se chopila poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá více jak základním požadavkům na obdobný druh (základní) vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 72 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 62 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 6 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací, byť autorka poněkud netradičně úvod i závěr čísluje, jako by se jednalo o samostatné kapitoly. První kapitola (označená tedy číslem 2) obsahuje vymezení rekognice a její klasifikaci. Následuje pojednání o historickém vývoji rekognice (její právní úpravy). Třetí kapitola se zabývá rekognicí jako neodkladným a neopakovatelným úkonem trestního řízení a vymezuje ji oproti výsledku, konfrontaci, vyšetřovacímu pokusu a expertíze. Těžiště práce pak představuje kapitola o taktických zásadách při provádění rekognice. V předposlední kapitole diplomantka předkládá své úvahy de lege ferenda. Poslední kapitola obsahuje výsledky vlastního (terénního) experimentu autorky. Diplomantka tak pro svou práci zvolila vcelku logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Snad jen trochu redundantně působí kapitola č. 2.3 nazvaná „Rekognice jako metoda kriminalistické praxe“, jež práci nikterak neobohacuje a jejíž obsah se v podstatě ani zvoleného tématu netýká. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila více jak dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, včetně několika zahraničních, se kterými uměla velmi dobře pracovat, což se v práci pozitivně odráží. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení (v závěrečném seznamu zdrojů). Autorka v práci však nevyužívala citačních zkratk, což by ještě více přispělo přehlednosti odkazů na prameny.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující, její analýza cizích textů a poznatků je velmi zdařilá, tyto dobře kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Diplomantka cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže s nimi i polemizovat a kriticky je hodnotit. Přitom se někdy neobává předkládat čtenáři na vykládanou problematiku své názory. Navíc autorka zařadila do práce (na podmínky posluchačů právnické fakulty) netradičně i vlastní experiment, jenž práci významně okořeňuje, byť má oponent výhrady jednak k tomu, že autorka své fotografie, které předkládala respondentům, nevytiskla do práce barevně, takže lze její výsledky jen těžko kriticky hodnotit, jednak by si její výstupy (zejména příčiny neúspěchu při výběru) zasloužily hlubší analýzu, do níž se však autorka příliš nepouští.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni. Škoda jen, že autorka nezařadila do práce také některé obrázky či fotografie (vyjma jejího experimentu), což by ještě více zatraktivnilo její výklad.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomantky je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů; chyby (např. v psaní čárek) se v ní objevují spíše sporadicky.

4. Další připomínky:

Oponent má nad rámec výše uvedeného k předložené práci tyto konkrétní poznámky a připomínky:

- Diplomantka se na několika místech zbytečně opakuje.
- Na str. 50 autorka uvádí, že nezúčastněnou osobou může být i soudce. S takovým názorem však nelze souhlasit (soudce může, resp. někdy i musí, do rekognice zasahovat, takže jej lze jen těžko označit za nezúčastněnou osobu. Ostatně takovým způsobem nepostupuje ani praxe.
- Na str. 55 diplomantka zapomíná, že u rekognice fotografiemi je rovněž podstatná samotná podoba (situace) na fotografii. I z ní lze totiž někdy seznat, zda se jedná o osobu převzatou, či nikoliv. Tomu bude zejména v případě, kdy na 5 fotografiích (s přizvanými osobami) bude shodné pozadí a na jediné (právě s poznávanou osobou) bude jiné.
- Úvahy de lege ferenda směřují zejména (z pohledu oponenta) k nadbytečnému rozšíření regulace a kasuistické úpravě, jež rezignuje na obecný právní jazyk a dotváření práva i jednoduchým výkladem. Oponent k tomu však (s povzdechem) poznamenává, že touto tendencí se vyznačuje i současná legislativa.

5. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že předložená práce představuje vynikající zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomantka měla zodpovědět tuto otázku:

Na str. 15 a i později v textu diplomantka uvádí, že nezúčastněnou osobou může být pracovník z jiného policejního odboru. Může tento názor diplomantka dále rozvést, aby bylo patrné, koho tím míní?

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1**

V Praze dne: 15. 1. 2019

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent diplomové práce